

10 نوامبر 2015

نبیل عزیزی

منبع: دوپچه وله، بخش دری

هلموت شمیت، صدر اعظم اسبق آلمان درگذشت

هلموت شمیت، صدر اعظم اسبق آلمان روز سه شنبه به عمر 96 سالگی وفات کرد. او از سال 1974 تا 1982 صدر اعظم آلمان غرب سابق بود.

مردم آلمان هلموت شمیت را به حیث یک صدراعظم توانا و یک دولتمرد زرنگ می شناسند. او در سطح بین المللی نیز بنا بر لیاقت اقتصادی اش از احترام زیادی برخوردار بود.

هلموت شمیت تا آخرین لحظه زندگانی اش مردی بود با صراحت لهجه؛ شاید هم درست به همین دلیل نزد همه شخصیت مورد احترام باقی ماند. محبوبیت شمیت، با وجود لحن صریح و تندش، در میان مردم آلمان کاهش نیافت؛ بلکه بار بار در نظرپرسی ها یکی از محبوب ترین سیاستمداران آلمان محسوب می گردید.

در اوج بحران اقتصادی و قرضه های اروپا، هلموت شمیت ضمن یک گفتگویی تلویزیونی در زمینه مدیریت بحران توسط خانم انگلا مرکل صدراعظم فعلی این کشور گفت: «برای اینکه یک پاسخ دیپلماتیک در این زمینه ارائه کنم، باید خیلی زمان طولانی از ابراز نظر خودداری کنم».

هلموت شمیت کمتر قادر به جلوگیری از لحن تند خویش بوده است. به خصوص پس از فعالیت عملی - سیاسی در ابراز نظرهای خویش بیشتر لحن خشن به کار می برد. به طور مثال در پاسخ به سوالی در مورد وضعیت آلمان باری گفت: «آلمان در وسط این قاره کوچک، وضعیت فلک زده ای دارد.» در زمینه سیاست های اتحادیه اروپا در قبال اوکراین ابراز داشت که این منازعه «بازی بچه گانه جیوپولتیکی» است. در پاسخ به این سوال که آیا بارک اوباما رئیس جمهور بزرگیست؟ گفت: «من در پای چنین نظری امضاء نمی کنم».

هلموت شمیت بار بار در زمینه سیاست های انکشافی اتحادیه اروپا، تنوع فرهنگی در آلمان و ماموریت اردوی فدرال آلمان در افغانستان نظرات انتقاد آمیزی داشت، با آنهم به طور متداوم از احترام خاصی در میان مردم این کشور برخوردار بود.

مصالحه ناپذیر در "خزان آلمان"

د پانو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلپکني د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خیر و لولئ

بسیاری از آلمانی ها هلموت شمیت را قبل از همه با خاطرات مردی تداعی می کنند که در خزان 1977، تروریست های "ار ای اف" یا فراکسیون ارتش سرخ را قاطعانه از پا درآورد. این گروه با اختطاف هنس مارتین شلایر رئیس کارفرمایان و هواپیمای "لند شوت" لوفتهانزا به موگه دیشو پایتخت سومالیایا، به نقطه اوج خود رسیده بود. هدف هر دو عمل تروریستی آزادی تروریست های عضو "ار ای اف" از زندان آلمان بود، اما هلموت شمیت قاطعانه ایستادگی کرد. برای وی مهمتر از همه این بود که اعتماد عامه را به وظیفه دولت حفظ کند و «این به معنای آن بود که تروریست ها آزاد نگردند». شمیت در یک عملیات نهایت خطرناک واحدهای ویژه محافظ مرزی هواپیمای لوفتهانزا را آزاد ساخت. بعدها شنیده شد، در صورتی که این گروگان ها می مردند، شمیت از مقام صدارت استعفا می کرد. این اوج آن اقدامات سیاسی وی بود که یک سال پس از پایان جنگ جهانی دوم با ورودش به حزب سوسیال دموکرات آلمان (اس پی دی) شروع شده بود.

سیاستمداری که با سرعت ارتقا نمود

او به عنوان وزیر داخله در هامبورگ شهر زادگاهش نیز به مثابه مدیری که قدرت مهار زدن بحران را دارد، کسب اعتبار نمود. در سال 1962 در مقابله با توفان ویرانگر، وی پس از مختصر تأملی اردوی فدرال را به کار گماشت.

این امر ارتقای سریع در سیاست عمومی آلمان را در پی داشت. شمیت در وهله اول رئیس جناح پارلمانی حزب سوسیال دموکرات شد. بعد از تشکیل نخستین حکومت ائتلافی بین حزب سوسیال دموکرات (اس پی دی) و حزب دموکرات آزاد (اف دی پی)، ویلی برانت صدراعظم آن وقت آلمان او را به حیث وزیر دفاع تعیین کرد. اقتدار او به حیث کارشناس امنیتی بیشتر رشد کرد.

هنگامی که در سال 1974 ویلی برانت در پی یک رسوایی استعفا کرد، شمیت بلافاصله به حیث جانشین طبیعی او بود. چنانکه وی بعداً در یک مصاحبه تلویزیونی گفت، از همان آغاز می دانست که با کدام پست ساده ای سروکار ندارد: «ویلی برانت در بین مردم آلمان انتظارات بلند باورنکردنی را رشد داده بود». با بحران نفتی سال 1973 و رکود اقتصادی پس از آن، این انتظارات دیگر برآورده شدنی نبودند.

"مرد عمل"

با این هم شمیت با مشکلات با انگیزه عملی و قاطعیت مبارزه می کرد و به زودی همچون شخص "عامل" مصالحه ناپذیر شمرده می شد. این امر در موفقیت های چشمگیرش علیه تروریسم و نجات گروگان ها در موگادیشو بازتاب می یابد، همچنان در تاکید استوار وی در موارد اقتصادی دیده می شود. و حتی ولو اینکه وضع اقتصادی شمیت نتوانست به طور اساسی بهبود یابد، هم در بیرون و هم در درون آلمان حیثیت وی ولو به شکل نیمه شوخی به حیث «اقتصاددان جهانی» افزایش یافت. رای دهندگان آلمانی در دو انتخابات ملی در سال های 1976 و 1980 به وی اعتماد شان را ابراز داشتند.

رفتار ضد و نقیض

اما در جریان این سال ها، مناسباتش با حزب سوسیال دموکرات یا حزب خودش هرگز به کلی فارغ از مشکلات نبوده است. شمیت به حیث یک سوسیال دموکرات راستگرا شمرده می شد که برخی اوقات در کانگرس حزب سرکشی می کرد. به طور خاص تقابل وی در اواخر سال های هفتاد آشکار بود و آنهم هنگامی که قرار بود در اوایل سال های هشتاد تصمیم دوگانه ناتو تطبیق شود. شمیت به حیث یک "اتلانسیست" یعنی کسی معتقد به همکاری نزدیک دو سوی اوقیانوس اطلس است)، طرفدار اجباری به کار گماشتن راکت های هسته بی بیشتر امریکا در جمهوری فدرالی آلمان بود. شمیت مقاومتی را که در این ارتباط در درون حزب سوسیال دموکرات و همچنان در تظاهرات گسترده بیرون از آن به وجود آمد، سهل انگارانه خواند. او در کتاب خاطراتش در مورد کسانی که می خواهند به جای خلع سلاح بر مبنای قرارداد، خلع سلاح یک جانبه داشته باشند، نوشت که «من باید بگویم که تجارب تاریخی نشان می دهند که خلع سلاح یک جانبه از تجاوز یک جانبه یک قدرت برتر نمی تواند جلوگیری کند.»

حزب سوسیال دموکرات این سیاست را صرف با یک تردید زیاد تحمل کرد و موضعش را رسماً پس از ترک صدارت توسط شمیت در سال 1982 تغییر داد. دلیل آن تغییر موضع حزب لیبرال آزاد (اف دی پی) شریک ائتلاف حزب سوسیال دموکرات (اس پی دی) به جانبداری از تشکیل حکومت با احزاب دموکرات مسیحی (سی دی یو) و حزب اتحاد سوسیال مسیحی (سی اس یو) بود. با این "تغییر" حزب لیبرال آزاد یا (اف دی پی) همچنان یک تغییر جهت گیری اساسی در سیاست های اقتصادی و اجتماعی را نیز موجب شد. این برای شمیت غیر قابل قبول

د پانوی شمیره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولی

بود. او گفت: «آنچه حزب دموکرات آزاد (اف دی پی) می خواهد، روی گرداندن از دولت رفاه اجتماعی و پشت کردن به جامعه است.»

بیگانگی با حزب خودی

در سال های بعدی شمیت از صحنه سیاسی عقب رفت و به حیث امر هفته نامه "دی سایت" به کار آغاز نموده و در سر تاسر جهان سخنرانی هایی در مورد موضوعات سیاسی و اقتصادی ایراد نمود.

تیم جدیدی که در راس حزب سوسیال دموکرات قرار گرفت، برای وی بسیار بیگانه بود. تنها در موارد استثنایی، مانند انتخاب گرهارد شرویدر در سال 1998 او می خواست با حزب سوسیال دموکرات همراهی کند. پس از آن مدت های طولانی ای که شمیت خود را از شخصیت های رهبری حزبی کنار کشیده بود، به طور غیر مترقبه ای در سال 2011 علناً توانایی پیر شتاین بروک، هم بازی دیرین شطرنج را برای مقام صدارت مورد تصدیق قرار داد و گفت که «او می تواند». او اندکی پس از مرگ همسرش لوکی در این مورد چنین توضیح داد که «من این برداشت را داشتم که شاید نتوانم تا یک سال دیگر چنین چیزی بگویم، چونکه زنده نخواهم بود و بنابراین من حقیقت را گفتم. و این امروز نیز هنوز صدق می کند.»

اندکی پس از آن، او بعد از دوازده سال غیبت در یک کنفرانس حزبی حزب سوسیال دموکرات در برلین شرکت کرد، و سخنرانی بسیار قابل توجهی ایراد کرد. با وجود همه احساس بیگانگی، او تا زمان مرگش یک سوسیال دموکرات متعهد باقی ماند.

د پانو شمیره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزی بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ